

Handläggare
Marleine Daviell
Telefon: 08-50828656

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2024-03-21

Boendeplan 2024-2034, bostad med särskild service SoL och LSS

Underlag till den stadsövergripande boendeplaneringen

Förvaltningens förslag till beslut

Skärholmens stadsdelsnämnd godkänner underlaget till den stadsövergripande boendeplanen från region västra söderort. Underlaget har skickats till Socialförvaltningen genom ett kontorsutlåtande den 16 februari och nämndens protokollsutdrag lämnas till Socialförvaltningen senast 19 april.

Sammanfattning

Socialförvaltningen samordnar arbetet med boendeplanen för bostäder med särskild service för målgrupper inom området för funktionsnedsättning och socialpsykiatri. Syftet med den stadsövergripande boendeplanen är att tillgodose behoven av bostäder med särskild service samt att minska antalet ej verkställda beslut och antal placeringar utanför valfrihetssystemet (LOV) avseende dessa bostäder. Med hjälp av en stadsövergripande boendeplan kan Stockholms stad öka möjligheterna att bättre planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service inom valfrihetssystemet. Underlagen till den stadsövergripande boendeplanen lämnas av de fyra regionerna västerort, innerstaden, östra söderort och västra söderort. Skärholmens och Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämndområde utgör region västra söderort.

Region västra söderort prognostiserar ett ökat behov under hela prognosperioden, vilket med befintligt och planerat bestånd inte kommer att kunna tillgodoses inom staden.

Bakgrund

I budget framgår att socialförvaltningen ska samordna arbetet med boendeplanen för bostäder för personer med funktionsnedsättning och bearbeta stadsdelsnämndernas/regionernas

förslag samt föreslå beslut om åtgärder utifrån en sammanvägd övergripande bedömning av behov och framtida trender. Genom en stadsövergripande boendeplan eftersträvar Stockholms stad öka möjligheterna att bättre planera och tillgodose alla brukares behov och önskemål vad gäller bostäder med särskild service inom valfrietssystemet (LOV). Målet med den stadsövergripande boendeplanen är att tillgodose behoven av bostäder med särskild service samt att minska antal ej verkställda beslut och antal placeringar utanför valfrietssystemet (LOV) avseende dessa bostäder. Underlagen till den stadsövergripande boendeplanen lämnas av de fyra regionerna västerort, innerstaden, östra söderort och västra söderort till Socialförvaltningen. Skärholmens och Hägersten-Älvsjös stadsdelsnämndområde utgör region västra söderort. I regionens boendeplan sammanställs och beskrivs de befintliga verksamheterna för bostad med särskild service enligt LSS eller SoL i regionen. I boendeplanen redovisas även det uppskattade framtida behovet av boende och antal placeringar utanför LOV för både vuxna och barn.

Boendeplan 2023-2033

Socialnämnden antog 11 oktober Boendeplan 2023-2033 Dnr SOF 2023/36-5 Av ärendet framgår bland annat; utbyggnadstakten i staden fortsätter att öka och skillnaden mellan stadsdelsregionernas uppskattade behov och beräknat antal lägenheter i bostad med särskild service vid prognosperiodens slut minskar jämfört med föregående år. Om man räknar med att alla projekt byggs enligt planering kommer det att saknas 56 lägenheter för att nå stadsdelsregionernas uppskattade behov vid prognosperiodens slut. Stort utbyggnadsbehov kan också konstateras för friliggande gruppboendestäder och bostad med särskild service SoL.

Ärendet

Region västra söderort redovisar i bilaga 1 att uppskattning om behov av bostad med särskild service fortsatt ligger högt även om det är något lägre än föregående års uppskattning för regionen västra söderort. Vidare redovisas ökat antal individuella avtal utanför LOV. Utifrån ovanstående samt Swecos prognos kan det antas att det finns behov av fler platser inom bostad med särskild service.

Det föreligger en skillnad mellan det befintliga behovet av bostad med särskild service och den faktiska tillgången på platser. Detta leder till långa väntetider för att få ett boende. Behovet tillgodoses i dagsläget genom köp av platser hos privata utförare. I vissa fall som en tillfällig lösning i väntan på ledig plats på lämpligt boende inom ramen för LOV, i andra fall som en lösning på längre sikt då behovet inte kan tillgodoses inom LOV. Verksamheterna ser utmaningar i att möta enskilda individer med komplexa behov i allt

från att tillgodose lämplig boendemiljö till kompetens hos medarbetare. Problematik kring kriminalitet hos personer som bor i bostad med särskild service har även uppmärksammats och är ett område där kompetens och resurser behöver stärkas för att möta upp den problematiken.

När det gäller boende för yngre personer inom socialpsykiatri möter varken Region Stockholm eller staden upp behovet. Det finns ett stort behov av att bygga fler lämpliga gruppboenden i staden för personer inom socialpsykiatri, i synnerhet för yngre personer. Att driva boenden för denna målgrupp är dock resurs- och kostnadskrävande och intäkterna möter inte kostnaderna med anledning av de låga ersättningarna. Staden håller på att se över detta och en ändring välkomnas av regionens utförar- och beställarverksamheter. Vidare ser region västra söderort att det är önskvärt att samverkan utvecklas mellan staden och Region Stockholm gällande målgruppen. Det finns även behov av att se över boenden för personer med samsjuklighet - de som har ett funktionshinder, en psykiatrisk problematik samt ett pågående missbruk, där det är svårt att tillgodose den enskildes behov. I dagsläget placeras många av dem på HVB. Region västra söderort har identifierat vikten av att staden tar ett samlat grepp om målgruppen och skapar profilboenden för socialpsykiatrin.

Region västra söderort har även identifierat att bristen på barnboenden i staden medför att stadsdelarna är beroende av privata aktörer. Detta medför dels att det är svårt att erhålla boenden för barnen till överkomliga priser, dels skulle det ur ett barnperspektiv gynna barnen att kunna bo kvar i närheten av föräldrahemmet och bibehålla skola och sysselsättning. Region västra söderort ser att det är fler barn och unga som har omfattande behov och som i framtiden kommer att behöva ytkrävande boenden.

Ytterligare behov som också uppmärksammats av såväl brukarorganisationerna som verksamheterna är att det behövs fler friliggande boenden, både för fler målgrupper och för att kunna erbjuda personer med särskilda behov ett lämpligt boende. En annan aspekt är även att personer i behov av bostad med särskild service önskar att bo kvar i stadsdelsnämndområdet.

Region västra söderort ser ett behov av att se över ”kvarboendepincipen”, som innebär att många äldre personer bor kvar på grupp- och stödboenden för LSS eller socialpsykiatri. Detta är en faktor som påverkar platsbristen. Vidare ser verksamheterna att denna målgrupp har ett större behov av sjukvårdande insatser i bostaden vilket i sin tur kan kräva större lägenheter.

Utifrån livets olika skeden ser region västra söderort att det finns behov av bostäder med särskild service i olika storlekar för att möta upp den enskildes behov och livsfaser.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för socialtjänst samt avdelningen för stöd och service i egen regi.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utifrån de underlag som sammanställts och inhämtats är den samlade bedömningen att boendeplatserna inom detta område behöver öka för att tillgodose behovet för personer inom området funktionsnedsättning och socialpsykiatri inom region västra söderort. I dag lever varken staden eller regionen upp till behovet. Den målgrupp som särskilt bör lyftas utifrån avsaknad av platser är yngre personer inom området för socialpsykiatri.

Synpunkter från råd för funktionshinderfrågor

Rådet har den 7 februari 2024 fått möjlighet att lämna synpunkter gällande boendeplanen LSS SoL 2024-2034. Rådet instämmer med förvaltningens synpunkter.

Jämställdhetsanalys

Bostäder som planeras under de närmaste åren utformas för personer i behov av denna typ av insats oavsett kön. Varje enskilds ansökan om insats utreds och bedöms baserat på individuella behov oavsett kön. Förvaltningen arbetar för att identifiera könsskillnader samt säkerställa likställiga bedömningar och beslut.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Marianne Wikander
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. *Kontorsutlåtande* Boendeplan LSS SoL 2024-2034
2. Excelformulär 2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

| Namn | Datum |
|-----------------------------------|------------|
| Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör | 2024-02-26 |
| Marianne Wikander, Avdelningschef | 2024-02-22 |